

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ത്രിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ത്രിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

ഹനുമത്പുഷ്പം പ്രദീപ്യ രാക്ഷസൈസ്തസ്യ നഗരേ പരിചാരണം
തസ്യ തദ്വചനം ശ്രുത്വാ
ദശഗ്രീവോ മഹാത്മനഃ |
ദേശകാലഹിതം വാക്യം
ഭ്രാതൃരുത്തരമബ്രവീത് || 5.53.1 ||

സമ്യഗുക്തം ഹി ഭവതാ
ദൂതവധ്യാ വിഗർഹിതാ |
അവശ്യം തു വധായാൻയഃ
ക്രിയതാമസ്യ നിഗ്രഹഃ || 5.53.2 ||

കപീനാം കില ലാംഗുല -
മിഷ്ടം ഭവതി ഭൂഷണം |
തദസ്യ ദീപ്യതാം ശീഘ്രം
തേന ദഗ്ധേന ഗച്ഛതു || 5.53.3 ||

തതഃ പശ്യന്ത്വമൂം ദീന -
മംഗവൈരുപ്യകർശിതം |
സുമിത്രജ്ഞാതയഃ സർവേ
ബാന്ധവാഃ സസുഹൃജ്ജനാഃ || 5.53.4 ||

ആജ്ഞാപയദ് രാക്ഷസേന്ദ്രഃ
 പുരം സർവം സചത്വരം |
 ലാംഗുലേന പ്രദീപ്തേന
 രക്ഷാഭിഃ പരിണീയതാം || 5.53.5 ||

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ
 രാക്ഷസാഃ കോപകർകശാഃ |
 വേഷ്ടന്തേ തസ്യ ലാംഗുലം
 ജീർണ്ണൈഃ കാർപാസികൈഃ പടൈഃ || 5.53.6 ||

സംവേഷ്ട്യമാനേ ലാംഗുലേ
 വ്യവർധത മഹാകപിഃ |
 ശുഷ്കമിന്ധനമാസാദ്യ
 വനേഷ്വിവ ഹുതാശനം || 5.53.7 ||

തൈലേന പരിഷിച്ഛാഥ
 ത്വേഗ്നിം തത്രോപപാദയൻ |
 ലാംഗുലേന പ്രദീപ്തേന
 രാക്ഷസാംസ്താനതാഡയത് || 5.53.8 ||

രോഷാമർഷപരീതാത്മാ
 ബാലസൂര്യസമാനനഃ |
 സ ഭൂയഃ സംഗതൈഃ ക്രൂരൈ
 രാക്ഷസൈർഹരിപുംഗവഃ || 5.53.9 ||

സഹസ്ത്രീബാലവൃദ്ധാശ്ച
 ജഗ്മുഃ പ്രീതിം നിശാചരാഃ |
 നിബദ്ധഃ കൃതവാൻ വീര -
 സ്തത്കാലസദ്യശീം മതിം || 5.53.10 ||

കാമം ഖലു ന മേ ശക്താ
 നിബദ്ധസ്യാപി രാക്ഷസാഃ |
 ഛരിത്ത്വാ പാശാൻ സമുത്പത്യ
 ഹന്യാമഹമിമാൻ പുനഃ || 5.53.11 ||

യദി ഭർതൃഹിതാർത്ഥായ
 ചരന്തം ഭർതൃശാസനാത് |
 നിബധ്നന്തേ ദുരാത്മാനോ
 ന തു മേ നിഷ്കൃതിഃ കൃതാ || 5.53.12 ||

സർവേഷാമേവ പര്യാപ്തോ
 രാക്ഷസാനാമഹം യുധി |
 കിം തു രാമസ്യ പ്രീത്യർഥം
 വിഷഹിഷ്യേഹമീദൃശം || 5.53.13 ||

ലങ്കാ ചാരയിതവ്യാ മേ
 പുനരേവ ഭവേദിതി |
 രാത്രൗ നഹി സുദൃഷ്ടാ മേ
 ദുർഗകർമ്മവിധാനതഃ || 5.53.14 ||

അവശ്യമേവ ദൃഷ്ടവ്യാ
 മയാ ലങ്കാ നിശാക്ഷയേ |
 കാമം ബധ്നന്തു മേ ഭൂയഃ
 പുഷ്പസ്യോദ്ദീപനേന ച || 5.53.15 ||

പീഡാം കുർവന്തി രക്ഷാംസി
 ന മേഽസ്തി മനസഃ ശ്രമഃ |
 തതസ്തേ സംവൃതാകാരം
 സത്തുവന്തം മഹാകപിം || 5.53.16 ||

പരിഗൃഹ്യ യയുർഹൃഷ്ടാ
 രാക്ഷസാഃ കപികുഞ്ജരം |
 ശംഖഭേരീനിനാദൈശ്വ
 ഘോഷയന്തഃ സ്വകർമഭിഃ || 5.53.17 ||

രാക്ഷസാഃ ക്രൂരകർമാണ -
 ശ്വാരയന്തി സ്മ താം പുരീം |
 അൻവീയമാനോ രക്ഷോഭി -
 ര്യയൗ സുഖമരിന്ദമഃ || 5.53.18 ||

ഹനുമാംശ്വാരയാമാസ
 രാക്ഷസാനാം മഹാപുരീം |
 അമാപശ്യദ് വിമാനാനി
 വിചിത്രാണി മഹാകപിഃ || 5.53.19 ||

സംവൃതാൻ ഭൂമിഭാഗാംശ്വ
 സുവിഭക്താംശ്വ ചത്വരാൻ |
 രഥ്യാശ്വ ഗൃഹസംബാധാഃ
 കപിഃ ശൃംഗാടകാനി ച || 5.53.20 ||

തഥാ രഥ്യാപരഥ്യാശ്വ
 തഥൈവ ച ഗൃഹാന്തരാൻ |
 ചത്വരേഷു ചതുഷ്കേഷു
 രാജമാർഗേ തഥൈവ ച || 5.53.21 ||

ഘോഷയന്തി കപിം സർവേ
 ചാര ഇത്യേവ രാക്ഷസാഃ |
 സ്ത്രീബാലവൃദ്ധാ നിർജഗ്മു -
 സ്തത്ര തത്ര കുതൂഹലാത് || 5.53.22 ||

തം പ്രദീപിതലാംഗുലം
 ഹനുമന്തം ദിദ്യക്ഷവഃ |
 ദീപ്യമാനേ തതസ്തസ്യ
 ലാംഗുലാഗ്രേ ഹനുമതഃ || 5.53.23 ||

രാക്ഷസ്യസ്താ വിരുപാക്ഷഃ
 ശംസുർഭേദ്വ്യാസ്തദപ്രിയം |
 യസ്ത്വയാ കൃതസംവാദഃ
 സീതേ താമ്രമുഖഃ കപിഃ || 5.53.24 ||

ലാംഗുലേന പ്രദീപ്തേന
 സ ഏഷ പരിണീയതേ |
 ശ്രുത്വാ തദ് വചനം ക്രൂര -
 മാത്മാപഹരണോപമം || 5.53.25 ||

വൈഭേഹീ ശോകസന്തപ്താ
 ഹുതാശനമുപാഗമത് |
 മംഗലാഭിമുഖീ തസ്യ
 സാ തദാസീൻമഹാകപേഃ || 5.53.26 ||

ഉപതസ്ഥേ വിശാലാക്ഷീ
 പ്രയതാ ഹവ്യവാഹനം |
 യദ്യസ്തി പതിശുശ്രൂഷാ
 യദ്യസ്തി ചരിതം തപഃ |
 യദി വാ ത്വേകപന്തീത്വം
 ശീതോ ഭവ ഹനുമതഃ || 5.53.27 ||

യദി കിഞ്ചിദനുക്രാശ -
 സ്തസ്യ മയ്യസ്തി ധീമതഃ |

യദി വാ ഭാഗ്യശേഷോ മേ
ശീതോ ഭവ ഹനുമതഃ || 5.53.28 ||

യദി മാം വൃത്തസമ്പന്നാം
തത്സമാഗമലാലസാം |
സ വിജാനാതി ധർമാത്മാ
ശീതോ ഭവ ഹനുമതഃ || 5.53.29 ||

യദി മാം താരയേദാർയഃ
സുഗ്രീവഃ സത്യസംഗരഃ |
അസ്മാദ് ദുഃഖാംബുസംരോധാ -
ഷ്ടീതോ ഭവ ഹനുമതഃ || 5.53.30 ||

തതസ്തീക്ഷ്ണാർചിരവ്യഗ്രഃ
പ്രദക്ഷിണശിഖോനലഃ |
ജജ്വാല മൃഗശാവാക്ഷ്യാഃ
ശംസന്നിവ ശുഭം കപേഃ || 5.53.31 ||

ഹനുമജ്ജനകശ്ചൈവ
പുഷ്പാനലയുതോനിലഃ |
വവൗ സ്വാസ്ഥ്യകരോ ദേവ്യാഃ
പ്രാലേയാനിലശീതലഃ || 5.53.32 ||

ദഹ്യമാനേ ച ലാംഗൂലേ
ചിന്തയാമാസ വാനരഃ |
പ്രദീപ്തോന്നിരയം കസ്മാ -
ന്ന മാം ദഹതി സർവതഃ || 5.53.33 ||

ദൃശ്യതേ ച മഹാജ്വാലഃ
കരോതി ച ന മേ രുജം |

ശിശിരസ്യേവ സമ്പാതോ

ലാംഗുലാഗ്രേ പ്രതിഷ്ഠിതഃ || 5.53.34 ||

അഥ വാ തദിദം വ്യക്തം

യദ് ദൃഷ്ടം പ്ലവതാ മയാ |

രാമപ്രഭാവാദാശ്ചര്യം

പർവതഃ സരിതാം പതൗ || 5.53.35 ||

യദി താവത് സമുദ്രസ്യ

മൈനാകസ്യ ച ധീമതഃ |

രാമാർഥം സംഭ്രമസ്താദൃക്

കിമഗ്നിർന കരിഷ്യതി || 5.53.36 ||

സീതായാശ്ചാനുശംസ്യേന

തേജസാ രാഘവസ്യ ച |

പിതൃശ്ച മമ സഖ്യേന

ന മാം ദഹതി പാവകഃ || 5.53.37 ||

ഭൂയഃ സ ചിന്തയാമാസ

മുഹൂർത്തം കപികുഞ്ജരഃ |

കഥമസ്മദ്വിധസ്യേഹ

ബന്ധനം രാക്ഷസാധമൈഃ || 5.53.38 ||

പ്രതിക്രിയാസ്യ യുക്താ സ്യാത്

സതി മഹ്യം പരാക്രമേ |

തതശ്ചരിത്യാ ച താൻ പാശാൻ

വേഗവാൻ വൈ മഹാകപിഃ || 5.53.39 ||

ഉത്പപാതാഥ വേഗേന

നനാദ ച മഹാകപിഃ |

പുരദ്വാരം തതഃ ശ്രീമാൻ
 ശൈലശൃംഗമിവോന്നതം || 5.53.40 ||

വിഭക്തരക്ഷഃ സംബാധ -
 മാസസാദാനിലാത്മജഃ |
 സ ഭൂത്വാ ശൈലസങ്കാശഃ
 ക്ഷണേന പുനരാത്മവാൻ || 5.53.41 ||

ഹസ്വതാം പരമാം പ്രാപ്തോ
 ബന്ധനായവശാതയത് |
 വിമുക്തശ്ചാഭവച്ഛ്രീമാൻ
 പുനഃ പർവതസന്നിഭഃ || 5.53.42 ||

വീക്ഷമാണശ്ച ദദ്യുശേ
 പരിഘം തോരണാശ്രിതം |
 സ തം ഗൃഹ്യ മഹാബാഹുഃ
 കാലായസപരിഷ്കൃതം |
 രക്ഷിണസ്താൻ പുനഃ സർവാൻ
 സുദയാമാസ മാരുതിഃ || 5.53.43 ||

സ താൻ നിഹത്വാ രണചണ്ഡവിക്രമഃ
 സമീക്ഷമാണഃ പുനരേവ ലങ്കാം |
 പ്രദീപ്തലാംഗുലകൃതാർചിമാലീ
 പ്രകാശിതാദിത്യ ഇവാർചിമാലീ || 5.53.44 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 സുന്ദരകാണ്ഡേ ത്രിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||